

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120010949
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3120010949.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Milana Straku, v trestnej veci proti obžalovanému T. P., nar. XX.XX.XXXX v N., trvale bytom Z. XXX, okres N., t. č. na slobode, pre trestný čin prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zákona, o odvolaniach obžalovaného a poškodeného H. X. proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 06. júla 2021 pod sp. zn. 3T/69/2020, na verejnom zasadnutí konanom dňa 25. októbra 2022 v Trenčíne jednomyseľne takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 odsek 1 písm. e), odsek 2 Tr. poriadku sa v napadnutom rozsudku okresného súdu z r u š u j e výrok o uloženom treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu.

II. Podľa § 319 Tr. poriadku s a odvolanie poškodeného H. X. z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín pod sp. zn. 3T/69/2020 zo dňa 06. júla 2021 (ďalej len „súd prvého stupňa“) bol na podklade podanej obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín zo dňa 22. júla 2020 pod č. k. 2Pv 614/19/3309-23, doručenej okresnému súdu dňa 23. júla 2020, obžalovaný T. P. (ďalej len „obžalovaný“) uznaný vinným zo spáchania trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 30.09.2019 v čase o 12:45 hod. viedol osobné motorové vozidlo zn. Mitsubishi Pajero, EČV: IL-XXXCX po ceste III/I 912 v smere od Košecy na Zliechov, kde v ľavotočivej zákrute v stúpaní, v dôsledku prekročenia rýchlosti primeranej mokrej vozovke dostal šmyk, prešiel do protismernej časti vozovky, narazil prednou časťou vozidla do prednej časti vozidla zn. Kia Sorento, EČV: L ktoré viedol vodič H. X. v smere od Zliechova na Košecy, pri dopravnej nehode utrpel spolujazdec z vozidla zn. Kia Sorento, Y. W. zlomeninu hornej časti ramennej kosti vľavo trieštivú s posunom, zmliaždenie kolena vpravo, poškodený bol v dôsledku týchto zranení čiastočne a nezávažne obmedzený pri vykonávaní bežných životných činností a úkonov v trvaní 56 dní, a to najmä pri obliekaní, príprave stravy a celkovej hygiene a obvinený svojim konaním porušil ustanovenie § 16 odsek 1 a § 9 odsek 1 Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov tým, že neprispôsobil rýchlosť jazdy stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať.

Za to bol odsúdený podľa § 158, § 38 odsek 2, odsek 3, odsek 8, § 36 písm. l), písm. n) Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace, ktorého výkon mu bol podľa § 49 odsek 1 písm. a) a § 50 odsek 1 Tr. zákona podmienenečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok. Podľa § 61 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu 12 (dvanásť) mesiacov.

V adhéznom konaní, t. j. v konaní o náhrade škody súd prvého stupňa rozhodol podľa § 288 odsek 1 Tr. poriadku tak, že bol poškodený H. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. XXX (ďalej len „poškodený“) odkázaný s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Citovaný rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože v lehote 15 dní odo dňa vyhlásenia rozsudku na hlavnom pojednávaní, na ktorom bol obžalovaný i jeho zvolený obhajca prítomný, podal proti výroku o treste zákazu činnosti citovaného rozsudku obžalovaný odvolanie, ktoré písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu. Navrhol, aby odvolací súd na verejnom zasadnutí zrušil rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste a podľa § 322 odsek 3 Tr. poriadku vo veci rozhodol sám rozsudkom tak, že ak prijme spoločenskú záruku pracovného kolektívu, uloží mu trest, ktorý nebude spojený s trestom zákazu činnosti. Uviedol, že k spáchaniu trestného činu sa priznal a bol nápomocný pri jeho objasňovaní. Na súde prvého stupňa urobil čestné vyhlásenie, že je vinný podľa obžaloby. Nemá záznam v registri trestov a postihovaný bol v minulosti iba za priestupky na úseku dopravy. Z miesta bydliska a od zamestnávateľa je kladne hodnotený, zamestnávateľ bol informovaný o jeho trestnom stíhaní. Pracovný kolektív sa rozhodol ponúknuť prevzatie záruky za dovršenie jeho nápravy a požiadať odvolací súd, aby mu uložil trest, ktorý nebude spojený s trestom zákazu činnosti.

Poškodený H. X., ktorý nebol osobne prítomný na hlavnom pojednávaní v čase vyhlásenia citovaného rozsudku prvostupňového súdu, v lehote 15 dní odo dňa doručenia písomného vyhotovenia citovaného rozsudku podal písomné odvolanie proti výroku o náhrade škody. Uviedol, že v písomnom vyjadrení rozsudku sú uvedené nepravdivé údaje o výške a dĺžke práceneschopnosti oboch poškodených. U neho, ako aj u Y. W. škodu nemohol vo vyčíslení špecifikovať, lebo nebol ešte spravený znalecký posudok. Ten vyhotovili a suma činí -6.000,- Eur. Preto na hlavnom pojednávaní, ktorého sa zúčastní, predloží potrebné podklady. Trest, ktorý bol obžalovanému uložený je veľmi mierny na to všetko, čo obžalovaný svojím konaním spôsobil. Nejde len o materiálne škody, ale aj o ušlý zisk počas jeho práceneschopnosti, kedy ako živnostník prišiel o sumu, ktorá je vyčíslená daným znaleckým posudkom.

V písomnom vyjadrení k písomnému odôvodneniu odvolania obžalovaného prokurátor konštatoval, že výrok o uložení trestu odňatia slobody, jeho výmera a spôsob výkonu, vrátane uloženia trestu zákazu činnosti na dobu 12 mesiacov, je dôvodný a vecne správny. Obžalovaný svojím spôsobom jazdy zásadne porušil pravidlá cestnej premávky, čo považuje za natoľko závažnú skutočnosť, ktorá odôvodňuje uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu, nakoľko uloženie takéhoto druhu trestu možno považovať za najefektívnejší a najúčinnnejší sankčný prostriedok ochrany bezpečnosti cestnej premávky. Obžalovaný doposiaľ nemá záznam v registri trestov, avšak z hľadiska generálnej prevencie je potrebné poukázať na skutočnosť, že z výpisu z ústrednej evidencie priestupkov a z výpisu z evidenčnej karty vodiča vyplýva, že v čase rozhodovania súdu prvého stupňa bol obžalovaný 5x postihnutý pre priestupok, z toho 1x v roku 2012 pre rýchlosť jazdy, v dôsledku ktorej došlo k dopravnej nehode a naposledy v roku 2019, kedy došlo k porušeniu pravidiel cestnej premávky závažným spôsobom. Vzhľadom k osobe páchatelia a jeho doterajšiemu životu je potrebné vidieť v osobe obžalovaného nedisciplinovaného účastníka cestnej premávky (vodiča), ktorý nielenže porušuje ustanovenia pravidiel cestnej premávky, ale je nutné konštatovať, že ich porušuje sústavne a to i závažným spôsobom. Opakované spáchanie priestupkov na úseku cestnej premávky u obžalovaného odôvodňuje prijatie záveru, že ako vodič a účastník cestnej premávky si neosvojil rešpektovanie a dodržiavanie základných zásad cestnej premávky do takej miery, aby mohol garantovať bezpečnosť pre všetkých účastníkov cestnej premávky, a preto prokurátor považuje za potrebné a dôvodné uloženie aj trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu obžalovanému. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, ktorý konštatoval, že obžalovaný svojím spôsobom jazdy zásadne porušil pravidlá cestnej premávky, pričom zároveň inému ublížil na zdraví, a aj s ohľadom na doterajšie záznamy v evidenčnej karte vodiča, teda spáchané priestupky na úseku cestnej premávky v krátkom časovom období mu zároveň uložil aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu na dobu jedného roka. Trest uložený obžalovanému rozsudkom súdu prvého stupňa považuje za primeraný a spravodlivý, zohľadňujúci hľadiská individuálnej a generálnej prevencie, a preto navrhol, aby odvolací súd podľa § 319 Tr. poriadku odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietol.

Obžalovaný v písomnom vyjadrení k písomnému odôvodneniu odvolania poškodeného, prostredníctvom obhajcu neuznal nároky poškodeného uvedené v jeho odvolaní. Žiadal, aby odvolací súd pripojil spis z OO PZ SR Ilava ČVS: ORP-1093/IL-TN-2020 a oboznámil ho na odvolacom pojednávaní.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, ktoré bolo vykonané za splnenia všetkých procesných podmienok (podľa § 293 odsek 5 Tr. poriadku per analogiam) v neprítomnosti poškodeného H. X., v rámci konečného návrhu uviedol, že navrhuje odvolania obžalovaného aj poškodeného ako nedôvodné, podľa § 319 Tr. poriadku zamietnuť.

Zvolený obhajca obžalovaného (prostredníctvom substitučne splnomocnenej advokátskej koncipientky) na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu právom konečného návrhu navrhol odvolaniu vyhovieť s tým, aby nebol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti, prípadne aj s prijatím spoločenskej záruky tak, ako to v rámci podaného odvolania navrhli a odvolanie poškodeného navrhol ako nedôvodné, podľa § 319 Tr. poriadku zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu právom konečného návrhu uviedol, že auto potrebuje dennodenne. Dochádza do práce 20 km a má aj chorú starú mamu, ktorú je potrebné voziť napr. k lekárovi, pričom sestra, ktorá by to mohla sama zabezpečiť, má toho času sama vážne zdravotné problémy. V ostatnom sa stotožnil so všetkým, čo uviedol jeho obhajca právom konečného návrhu.

Zástupca pracovného kolektívu v konečnom návrhu uviedol, že obžalovaný chodí aj naďalej poctivo do práce a poctivo si vykonáva svoju prácu, na ponuku záruky, ktorú predložil ich pracovný kolektív sa nič nezmenilo. Táto aj naďalej je aktuálna a trvá.

Podľa § 317 odsek 1 Tr. poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 Tr. poriadku alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3 Tr. poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Tr. poriadku.

Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd uvádza, že pokiaľ ide o výrok o vine, súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, keď po tom, čo prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku o vine, po splnení zvyšných obligatórnych zákonných podmienok uznal obžalovaného vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zákona, pretože tento svojím konaním popísaným v skutku naplnil všetky zákonné znaky citovaného trestného činu, vrátane materiálneho korektívu podľa § 10 odsek 2 Tr. zákona. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine ani v postupe súdu predchádzajúcom tomuto výroku nezistil chyby odvolaním nevytýkané a odôvodňujúce podanie dovolania, preskúmal z podnetu podaných odvolaní obžalovaného a poškodeného (ktoré boli podané oprávnenou osobou, včas a na správnom mieste) v zmysle § 317 odsek 1 Tr. poriadku výrok o uloženom treste zákaze činnosti a výrok o náhrade škody a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného, je dôvodné, no naproti tomu odvolanie poškodeného, nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne uložil obžalovanému podľa § 158, § 38 odsek 2, odsek 3, odsek 8, § 36 písm. l), písm. n) Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace, ktorého výkon mu bol podľa § 49 odsek 1 písm. a) a § 50 odsek 1 Tr. zákona podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok. Pri určení výmery trestu odňatia slobody súd prvého stupňa obligatórne dôvodne prihliadol na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností (2:0). Odvolací súd preto dospel k záveru, že vyššie uvedený trest odňatia slobody (s podmiennečne odloženým výkonom) uložený obžalovanému súdom prvého stupňa so súčasným určením (dĺžkou) skúšobnej doby, je trestom zákonným, pričom nejde o trest uložený súdom prvého stupňa mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávaný trestný čin nepripúšťa, čo by zakladalo iba jediný dovolací dôvod / § 371 odsek 1 písm. h) Tr. poriadku - zásadné porušenie práva na obhajobu/.

Následne odvolací súd svoju prieskumnú povinnosť zamerail iba na odvolaním obžalovaného napadnutý výrok o treste zákazu činnosti uloženom, keď zohľadnil nie len kritérium zákonnosti, ale aj primeranosti a spravodlivosti, pričom zistil, že súdom prvého stupňa uložený trest zákazu činnosti je síce zákonný, ale zároveň nie je primeraným.

Pri zisťovaní toho, či je primerané uložiť obžalovanému trest zákazu činnosti (prípadne i v akej výmere) mal odvolací súd na zreteľ zásady ukladania trestov (§ 34 Tr. zákona) a podriadil (subsumoval) ich preskúmanej veci.

U obžalovaného bolo relevantné (rovnako ako tomu bolo pri určovaní výmery trestu odňatia slobody, ktorého výkon bol obžalovanému podmiennečne odložený) posudzovanie všetkých rozhodných zákonných kritérií. Konkrétne ide o zavinenie (nedbanlivostný trestný čin), pohnútku (úmysel nie je prítomný), prirážajúce okolnosti (žiadna), poľahčujúce okolnosti (priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin úprimne oľutoval, napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom), osobu obžalovaného (nebol súdne trestaný, negatívna dychová skúška na alkohol bezprostredne po čine, pozitívne hodnotený zamestnávateľom, čo je zvýraznené nielen ponukou pracovného kolektívu na prevzatie spoločenskej záruky za nápravu obžalovaného, ktorý dôkaz bol prečítaný na verejnom zasadnutí pred odvolacím súdom, ale aj samotnou osobnou účasťou zástupcu pracovného kolektívu, ktorý na tomto verejnom zasadnutí osobne predniesol i konečný návrh, zo správy o povesti obce Zliechov, kde má evidovaný trvalý pobyt nevyplynuli negatívne poznatky), jeho pomery, možnosť jeho nápravy (uloženie trestu zákazu činnosti s prihliadnutím aj na to, že je držiteľom vodičského oprávnenia skupiny B od roku 2007 a celkovo okrem preskúmaného trestného činu, ktorý bol riešený aj v rámci konania o priestupku spáchal v rokoch 2012, 2018 a 2019 len štyri priestupky proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky, tak vzhľadom na ich charakter, počet a frekvenciu, sa nejaví ako nevyhnutné). Je síce pravdou, že obžalovaný ako vodič motorového vozidla porušil dôležitú povinnosť vyplývajúcu mu zo zákona a poškodenému Y. W. spôsobil ublíženie na zdraví, no na druhej strane je potrebné poukázať na to, že spáchal nedbanlivostný trestný čin (prečin), pričom odvolací súd vzhľadom na uvedené skutočnosti považuje preto uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu obžalovanému za neprimerane prísny.

Odvolací súd po takomto zohľadnení zásad ukladania trestov zistil, že súdom prvého stupňa obžalovanému uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace s podmiennečným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok a bez súčasného uloženia trestu zákazu činnosti dôsledne zodpovedá všetkým zákonným hľadiskám stanoveným pre jeho ukladanie v zmysle § 34 odsek 1, odsek 3 a odsek 4 Tr. zákona a zohľadňuje všetky zistené okolnosti prípadu, konkrétny stupeň závažnosti spáchaného trestného činu, zistené poľahčujúce okolnosti, nezistenú prirážajúcu okolnosť, ako aj pomery obžalovaného a možnosti jeho nápravy z hľadiska účelu trestu, jeho individuálnej i generálnej prevencie, pričom uložený trest odňatia slobody v takto stanovenej výmere je dostatočným vyjadrením morálneho odsúdenia obžalovaného spoločnosťou aj bez uloženia ďalšieho trestu (predovšetkým zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu).

Uložený trest bude vplývať na obžalovaného, aby bol predovšetkým (no nielen) v cestnej premávke zvlášť obozretný (pozorný), pretože prípadne i priestupky na úseku dopravy, ktorých by sa obžalovaný dopustil v budúcnosti počas plynutia skúšobnej doby, môžu mať vplyv na to, či sa v skúšobnej dobe osvedčí, resp. neosvedčí. Negatívne konštatovanie tejto skutočnosti (neosvedčenie sa v skúšobnej dobe) zo strany súdu by potom následne znamenalo, že obžalovaný by si trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) mesiace, ktorého výkon mu bol podmiennečne odložený, skutočne vykonal.

Odvolací súd preskúmal tiež výrok o náhrade škody napadnutý odvolaním zo strany poškodeného H. X. a zistil, že boli splnené zákonné podmienky na to, aby súd prvého stupňa odkázal poškodeného s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces (aplikáciou ustanovenia § 288 odsek 1 Tr. poriadku). Je to odôvodnené tým, že citované ustanovenie sa použije nie len v situácii, keď podľa výsledku dokazovania nie je podklad na vyslovenie povinnosti na náhradu škody voči obžalovanému, ale aj vtedy, pokiaľ by sa na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody vyžadovalo ďalšie dokazovanie, ktoré by presahovalo potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho. Takéto zákonné znenie je nielen premietnuté do účelu trestného stíhania (§ 1 Tr. poriadku), v zmysle ktorého majú byť okrem iného trestné činy náležite zistené a ich páchatelia boli podľa zákona spravodlivo potrestaní, ale má prirodzene svoje opodstatnenie aj v hospodárnosti trestného konania.

Týmto záverom odvolací súd nespochybňuje nárok poškodeného na náhradu škody i v trestnom konaní, kedy rozsudok vydaný v tomto konaní, ktorý obsahuje výrok o náhrade škody má povahu exekučného titulu (§ 45 odsek 1 zákona č. 233/1995 Z. z.). Na takýto skutkový a právny záver (uloženie povinnosti obžalovanému, aby poškodenému nahradil škodu) zo strany súdu prvého stupňa (ako aj

odvolacieho súdu) však musia byť splnené zákonné podmienky. Poškodený si síce v prípravnom konaní uplatnil náhradu škody titulom zranení, ale túto bližšie nepreukázal ani nešpecifikoval. V odvolaní uviedol, že škodu nemohol vo vyčíslení špecifikovať, lebo nebol ešte vyhotovený znalecký posudok, ktorý vyhotovili s tým, že suma činí -6.000,- Eur. Konštatoval tiež, že nejde len o materiálne škody, ale aj o ušlý zisk počas jeho práceneschopnosti, kedy ako živnostník prišiel o sumu, ktorá je vyčíslená daným znaleckým posudkom. Takto špecifikovanú sumu (škodu) žiadanú poškodeným však odvolací súd nemohol verifikovať (overiť), nakoľko poškodený jej výšku nepreukázal žiadnym relevantným dôkazom (údajným znaleckým posudkom), pričom súčasne na verejné zasadnutie odvolacieho súdu sa navyše ani neustanovil i napriek tomu, že bol o jeho termíne riadne a včas upovedomený.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zrušil v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa podľa § 321 odsek 1 písm. e), odsek 2 Tr. poriadku výrok o uloženom treste zákazu činnosti viesť motorové vozidlá každého druhu (výrok pod bodom I.) a súčasne podľa § 319 Tr. poriadku odvolanie poškodeného ako nedôvodné zamietol (výrokom pod bodom II.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.